

Udmøntning af satspuljen

”Kultur på Recept”

I aftalen om satspuljen på sundhedsområdet for 2016-2019 har regeringen, og de øvrige satspuljepartier afsat midler til et pilotprojekt om Kultur på Recept.

Der er afsat 8 mio. kroner i perioden fra 2016 til 2018.

Midlerne udmøntes i 2016, 2017 og 2018 og skal dække perioden 1. oktober 2016 til 1. oktober 2019. Der forventes udmøntet 2.8 mio. i 2016, 1 mio. i 2017 og 3.2 mio. i 2018. Midlerne udbetales ved anmodning og kan således også anvendes i senere år end selve udmøntningsåret.

Ansøgerkreds

Puljen kan søges af kommuner i samarbejde med kulturinstitutioner og andre aktører, som kommunen vurderer, kan være en del af projektet. Sundhedsstyrelsen forventer at udvælge et til tre projekter.

Tidsfrister

Ansøgningen skal være Sundhedsstyrelsen i hænde **onsdag d. 18. maj 2016**. Sundhedsstyrelsen forventer at give svar på ansøgningen **torsdag d. 30. juni 2016**.

Sidste frist for ansættelse af projektleder og etablering af projektet er **fredag d. 30. september 2016**.

1. Formålet med puljen

- Med udgangspunkt i erfaringer fra Region Skåne i en dansk kontekst at afprøve, hvordan kulturelle aktiviteter kan indgå i de kommunale forløb, der bliver tilbudt langtidssygemeldte borgere med let til moderat depression, angst og stress.
- På baggrund af erfaringer i puljens projekter at udarbejde en model for, hvordan kulturelle aktiviteter kan indgå i rehabiliteringen af borgere i en dansk kontekst.

2. Baggrund

Region Skåne i Sverige har arbejdet med Kultur på Recept siden 2009. Målgruppen var personer med aktuel eller truende sygemelding, psykisk sygdom, generelle smerter og risiko for social isolation. De foreløbige resultater viser, at Kultur på Recept kan indgå som en del af en rehabiliteringsindsats og at det kan øge deltageres selvoplevede helbred og øge deres psykiske velbefindende og mindske social isolation¹.

Kultur på Recept tager udgangspunkt i ”det hele menneske” og de følelser, indtryk og refleksioner, deltagerne får ved at deltage sammen med andre i kulturelle aktivi-

SUNDHEDSSTYRELSEN
ISLANDS BRYGGE 67
2300 KØBENHAVN S
DANMARK

T: +45 7222 7400
E: SST@SST.DK
WWW.SST.DK

21. marts 2016

Sagsnr. 1-1010-242/1/
Reference TUK

¹ Oxford Research (2014): Processutvärdering av Kultur på recept 2.0, Skåne modellen i Helsingborg, Slutrapport, December 2014.

teter. Den dynamik der opstår mellem deltagerne, giver hver enkelt deltager mulighed for at sætte sig selv i spil som menneske og indgå som en del af et større fællesskab, hvor sygdommen træder i baggrunden. Ved at reflektere og tale om de oplevelser som deltagerne får, når de deltager i en kulturel aktivitet, har de mulighed for at mobilisere mentale ressourcer, de kan bruge i forbindelse med håndteringen af deres sygdom.

Nordisk ministerråd har undersøgt samspillet mellem kultur- og sundhedsområdet i Norden. Undersøgelsen viser, at der er stadig mere forskning, der indikerer, at der er en gevinst ved at sammentænke sundhed, velvære og sundhedsfremmende arbejde med kunst og kultur. De seneste års hjerneforskning har desuden vist, at kunst og kultur kan have positive virkninger på borgernes sundhed, trivsel og evne til at lære.²

Flere museer og biblioteker i Danmark har arbejdet med kulturelle aktiviteter som fx erindringsformidling, formidling med fokus på føle-, syns- og høresansen og sundhedslæseklubber for på den måde at skabe mulighed for, at deltagerne kan sætte deres mentale ressourcer i spil i forbindelse med håndteringen af deres sygdom. Der er bl.a. erfaringer med, at koncerter og fællessang for patientgrupper kan give dem større fællesskabsfølelse, fordi kulturelle oplevelser giver plads til at tale med andre patienter om andet end sygdom.³

Da der er således flere indikationer på, at kulturelle aktiviteter kan bruges som en faktor til at mobilisere ressourcer hos borgerne, som kan indgå i håndteringen af deres sygdom. Der er dog ikke et omfattende solidt vidensgrundlag for, hvordan Kultur på Recept kan indgå i de kommunale forløb til langtidssygemeldte borgere med let til moderet depression, angst og stress.

3. Krav til ansøgninger og projekter

Målgruppe

Langtidssygemeldte borgere med let til moderat depression, stress og angst.

Organisering af projektet

I Region Skåne var projektet organiseret med en politisk styregruppe, en ledelsesgruppe, en projektleder, en patientkoordinator og en kulturkoordinator. Projektlederen havde det overordnede ansvar for projektet, patientkoordinatoren for rekruttering af borgerne og kulturkoordinatoren for at gennemføre de kulturelle aktiviteter.

Nedenfor er beskrevet en ramme for, hvilken organisering der forventes i de danske projekter. Organiseringen er inspireret af erfaringerne fra en organisatorisk model fra Region Skåne. Den skal sikre et velkoordineret og fagligt solidt samarbejde mellem de relevante forvaltninger og de kulturelle institutioner.

Organisatorisk forankring

Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af, i hvilken forvaltning det ledelsesmæssige ansvar er placeret.

Styregruppe

Der skal etableres en styregruppe for projektet, hvor forvaltninger og institutioner der er involveret i projektet har sæde. Styregruppen har det overordnede ansvar for

² Nordisk Ministerråd (2015): Vändpunkt – Förslag om kultur och hälsa – Rapport till Nordiska ministerråd från Region Skåne.

³ Adamsen, B. L og Jensen, A (2015): Kultur og sundhedsfremme. En Kortlægning af aktiviteter og projekter i Danmark, 1. udgave.

SUNDHEDSSTYRELSEN

projektet. Antallet af møder og hvilket ansvar styregruppen har, skal beskrives i ansøgningen.

Projektleder

Der skal tilknyttes en projektleder, der står for den samlede indsats på projektet. Det er bl.a. kommunikationen til den daglige ledelse, det daglige budgetmæssige ansvar, at aktiviteterne bliver gennemført og kommunikationen om projektet til omverden.

Kulturkoordinator

Der tilknyttes en kulturkoordinator der står for at koordinere indhold og udvikling af kulturaktiviteter og sammensætter aktivitetsforløb og deltagergrupper.

Kulturguider

Der tilknyttes kulturguider der står for at gennemføre aktivitetsforløbene. Guidernes tilgang skal være helhedsorienteret og betragte deltagerne som borgere svarere end at fokusere på sygdommen. Det væsentligste er, at de besidder professionel viden indenfor de kulturelle områder, hvor de har ansvaret for at gennemføre en aktivitet. Samtidig skal de have indsigt i og erfaring med formidling, herunder i grupper. Kulturguiderne indgår i dialog med kulturkoordinatoren om deltagerne i grupperne og i udviklingen af aktiviteterne.

Samarbejdsaftaler

Indsatsen kræver, at der samarbejdes på tværs af forvaltningsområder og kulturelle institutioner i kommunen. Af ansøgningen skal det derfor fremgå, hvilke forvaltninger og kulturelle institutioner der indgår et samarbejde og hvordan samarbejdet mellem de forskellige parter skal foregå.

Projektets indhold

Rekruttering af deltagere til Kultur på Recept

I Region Skåne står en patientkoordinator sammen med en læge og en rehabiliteringskoordinator for rekrutteringen af deltagere til aktivitetsforløb, mens kulturkoordinatoren sammen med kulturguider står for at gennemføre aktivitetsforløbene.

Rekrutteringen af deltagerne i de danske projekter kan fx foregå via rehabiliteringstemaet i kommunen eller via et samarbejde mellem jobcenter, sundhedsområdet, kulturområdet og socialområdet. Det er væsentligt, at deltagerne har de inkluderende diagnoser og ressourcerne til selv at deltage i aktivitetsforløbene.

Det er den instans der rekrutterer borgeren, fx rehabiliteringsteamet, der informerer borgeren om, hvad det betyder at deltage i aktiviteten og sender borgeren videre til kulturkoordinatoren, som derefter afholder et informationsmøde om indholdet på aktivitetsforløbene og sætter deltageren på et hold.

Ansøger skal beskrive de mulige rekrutteringsveje og ansvarsfordelingen bag og sandsynliggøre, at der er et tilstrækkeligt flow af deltagere så der kan sikres mellem 200 og 300 i projektperioden.

Aktiviteter og aktivitetsforløb

Aktiviteterne skal have et kulturelt indhold Det kan fx være indenfor de kunstneriske områder musik, billedkunst, bygnings-, og landskabsarkitektur og litteratur. Aktiviteter af idrætslig karakter, som ofte også er omfattet af kulturområdet i kommunen, kan ikke indgå i projektet.

SUNDHEDSSTYRELSEN

Aktiviteterne skal, som i Region Skåne, udgøre et forløb hvor deltagerne tilbydes forskellige aktiviteter i grupper af ca. 10 deltagere tre gangen om ugen i en periode på 10 uger. Hvis kommunen vil afvige fra dette, skal det være fagligt velbegrundet.

Aktivitetsforløbene skal indeholde en bred vifte af forskellige kulturaktiviteter, hvor deltagerne medvirker aktivt og reflekterer over deres oplevelser. Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af hver enkelt aktivitet, og begrundelse for valgene og beskrivelse af det samlede aktivitetsforløb.

Opfølgning

Som del af den samlede evaluering af puljen udarbejdes et spørgeskema, som ansøger er forpligtet til at bruge til at følge op på deltagernes udbytte og oplevelse af aktivitetsforløbene.

Succeskriterier

Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af de succeskriterier, som ansøger finder relevant for de organisatoriske og indholdsmæssige elementer i indsatsen. Det kan fx være udbyttet af de samarbejder, der bliver indgået mellem forvaltningerne og kulturinstitutionerne eller andre elementer der har lokal interesse.

Tidsplan

Ansøgningen skal indeholde en tidsplan for oprettelse af projektorganisationen, rekruttering af borgere, gennemførelse af aktivitetsforløbene og ansættelse af personale på projektet o. lign.

Udgifter der kan søges om midler til

Der kan ansøges om midler til:

- Maksimalt 15 procent af lønudgiften til en projektleder
- Maksimalt 15 procent af lønudgiften til en kulturkoordinator
- Honorering af relevante fagpersoner fx kulturguiderne eller de kulturinstitutioner hvor aktiviteterne gennemføres
- Udvikling af kommunikations- og formidlingsmaterialer der vedrører projektet
- Køb af konsulentbistand og ekstern undervisning til kompetenceudvikling i form af fx relevante kurser for medarbejderne på projektet
- Udgifter i forbindelse med afholdelse af møder, workshops, konferencer o. lign.
- Udgifter til transport for medarbejdere i forbindelse med aktiviteterne, herunder kursusforløb
- Kørselsudgifter i forbindelse med tværgående aktiviteter mellem kommune og region

Der kan ikke ansøges om midler til:

- Driftsomkostninger som fx kontorhold, herunder telefonudgifter, lokaleleje, forplejning til personale ved møder og lignende
- Aflønning af deltagere ved interne møder, inkl. mødeforplejning
- Kørsel udover det ovenfor beskrevne

4. Midtvejsstatus og samlet afrapportering af pilotprojektet

Det er et krav, at tilskudsmodtager løbende forholder sig til de succeskriterier, der er beskrevet i ansøgningen. Tilskudsmodtager skal udarbejde en status halvvejs i

SUNDHEDSSTYRELSEN

projektet, der beskriver fremdriften på projektet med udgangspunkt i indholdselementerne i afsnittene ”Organisering af projektet”, ”Projektets indhold” og ”Opfølgning”. Denne status skal afleveres til Sundhedsstyrelsen senest 31. marts 2018.

Projektet slutter 1. oktober 2019 og en samlet afrapportering af projektet skal derfor være Sundhedsstyrelsen i hænde senest 31. december 2019. Afrapporteringen skal som minimum indeholde en beskrivelse af de erfaringer, der er opnået i projektperioden for hvert af indholdselementerne med en efterfølgende diskussion og konklusion.

5. Evaluering af pilotprojektet og produktion af model

I samarbejde med en ekstern partner står Sundhedsstyrelsen for at evaluere den samlede indsats med henblik på, at der kan udarbejdes en model for hvordan kultur kan indgå i rehabiliteringen af borgere i en dansk kontekst. Ansøger skal bidrage til evalueringen ved fx at deltage i interview og o. lign.

6. Kriterier for valg af projekt

Hvis Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb der overstiger puljens størrelse, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering mellem ansøgningerne. Det kan desuden blive nødvendigt at justere i tilskuddet til projekterne. Det betyder, at ikke alle ansøgninger, som opfylder ovenstående betingelser, kan forvente at modtage tilskud.

Der vil i vurderingen af ansøgningerne blive lagt vægt på:

- I hvilket omfang ansøgningen beskriver den praktiske udformning af projektorganisationen, de nøglepersoner som skal indgå i den og de kulturelle institutioner der er indgået samarbejdsaftaler med.
- I hvilket omfang projektelementerne *Rekruttering af deltagere til Kultur på Recept, Kulturguide, Aktiviteter og aktivitetsforløb, Samarbejdsaftaler, Succeskriterier, og Tidsplan* er beskrevet og sandsynliggjort.
- I hvilket omfang samarbejdsaftalerne sandsynliggør et samarbejde der gør projektet leveringsdygtigt og sikrer en velkoordineret daglig drift af projektet.
- I hvilket omfang budgettet er realistisk og hænger sammen med beskrivelserne i ansøgningen.

7. Ansøgningsprocedurer

Sundhedsstyrelsens ansøgningsskema SKAL anvendes og udfyldes.

Ansøgningen sendes **underskrevet**, elektronisk, til fob@sst.dk. Skriv ”Kultur på Recept - 1-1010-242/1/TUK” i emnefeltet.

8. Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen. Spørgsmål og svar af generel karakter vil blive offentliggjort på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Spørgsmål vedr. økonomi og administration:
Kasper Dahl, tlf.: 7226 9454, e-mail: kda@sum.dk

Generelle faglige spørgsmål:
Tue Kristensen tlf.: 7222 7653, e-mail: tuk@sst.dk